

LAPPEENRANNAN TEKNILLINEN YLIOPISTO

TEKNISTALOUEDELLINEN TIEDEKUNTA

Tuotantotalouden koulutusohjelma

KANNATTAVUUDEN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN ELEMENTTILIIKETOIMINNASSA

Diplomityöaihe on hyväksytty Tuotantotalouden osastoneuvoston kokouksessa 19.11.2013.

Työn tarkastajat: Professori Juhani Ukko

 Professori Hannu Rantanen

Työn ohjaaja Tuotantopäällikkö Jari Pulkkinen

Lahdessa 25.11.2013

Marko Valtanen

Matikkatie 4

13300 HÄMEENLINNA

e-mail marko.valtanen@pp1.inet.fi

TIIVISTELMÄ

Tekijä: Marko Valtanen	
Työn nimi: Kannattavuuden arviointi ja kehittäminen elementtiliiketoiminnassa	
Osasto: Tuotantotalouden koulutusohjelma	
Vuosi: 2013	Paikka: Lahti
Diplomityö, Lappeenrannan teknillinen yliopisto	
90 sivua, 36 kuvaa	
Tarkastajat: Professori Juhani Ukko, Professori Hannu Rantanen	
Hakusanat: Kannattavuus, kannattavuuden parantaminen, kannattavuuden arviointi	
Keywords: profitability, improving profitability, profitability analyzing	
<p>Kirjallisuus tukee näkemystä hyvän kannattavuuden positiivisesta merkityksestä yritykselle. Näin sen merkitystä ei voida sivuuttaa menestystekijänä yrityksen kilpailukyvyille ja jatkuvuudelle. Tutkimuksen case-organisaatiossa kannattavuus on ollut heikko jo kolmella viimeisellä tilikaudella. Pitkään jatkuessaan heikko kannattavuus voi johtaa taloudellisiin ongelmiin, joten olisi löydettävä keinot kääntää tulos jälleen positiiviseksi.</p> <p>Tutkimuksen tavoitteina on tutkia mitä kannattavuus on, miten sitä voidaan mitata ja arvioida sekä mitä keinoja on parantaa kannattavuutta. Lisäksi tutkitaan miten soveltaa näitä teoriapohjaisia keinoja tutkimuksen case-organisaatiossa sen kannattavuuden analysoinnin sekä parantamisen kontekstissa.</p> <p>Tutkimuksen teoria aineisto kerätään kannattavuutta käsittelevästä kirjallisuudesta. Empiirinen tutkimus suoritetaan case-organisaation tuottamaa informaatiota hyödyntäen, kyselytutkimuksella sekä tutkijan havainnoin n.12 vuoden ajalta case-organisaation palveluksessa.</p> <p>Kirjallisuus esittää useamman tavan kannattavuuden parantamiseen. Kaikki esitetyt tavat eivät sellaisinaan sovellu case-organisaation kannattavuuden parantamiseen. Tutkimus esittää toiminnan luonteen ja toimintaympäristön huomioiden mahdollisia sopivia keinoja kehittää kannattavuutta.</p>	

ABSTRACT

Author: Marko Valtanen	
Title: Analyzing and improving profitability in concrete business	
Department: Industrial Engineering and Management	
Year: 2013	Location: Lahti
Diplomityö, Lappeenranta University of Technology	
90 pages, 36 figures	
Examiners: Professor Mr. Juhani Ukko, Professor Mr. Hannu Rantanen	
Keywords: profitability, improving profitability, profitability analyzing	
<p>The literature supports the view that the good profitability has a positive meaning to the company. Thus it's meaning can't be ignored as a success factor for company's competitiveness and continuity. In this study the profitability in the case-organization has been weak for the last three financial years. In the long term the low profitability can lead to financial problems, so it should find the ways to reverse the outcome once again positive.</p> <p>The objectives of the study are to examine what is profitability, how it can be measured and evaluated as well as the means to improve the profitability. In addition this study examine how to apply these theory-based means of improving and analyzing the profitability in the case-organization.</p> <p>The theoretical material of this study will be collected from the literature about the profitability. The empirical research will be executed in the case-organization by the use of the information presented, survey to management group as well as the researcher's observed issues during the last 12 years working period in the case-organization.</p> <p>The literature proposed several ways to improve the profitability, which all were not suitable for the case-organization. However this study shows the possible ways to improve the profitability with taking into account the nature and business environment of the case-organization.</p>	

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
1.1 Tutkimuksen tausta.....	1
1.2 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset	2
1.3 Rajaukset	3
1.4 Tutkimusmetodologia.....	4
1.5 Tutkimuksen rakenne	7
2 KANNATTAVUUDEN MÄÄRITTELY JA MERKITYS.....	9
2.1 Kannattavuuden määrittely.....	9
2.2 Kannattavuuden merkitys organisaatiolle	13
2.3 Investointien kannattavuus	15
2.4 Kannattavuudelle läheisiä käsitteitä	16
3 KANNATTAVUUDEN TUNNUSLUVUT	19
3.1 Kannattavuuden arviointi ja mittaaminen	19
3.2 Kannattavuuden tunnusluvut	21
3.2.1 Myyntikate	22
3.2.2 Käyttökate.....	22
3.2.3 Liikevoitto (-tappio).....	23
3.2.4 Pääoman tuottoaste, ROI	23
3.2.5 Kriittinen piste	24
3.2.6 Varmuusmarginaali.....	25
3.2.7 EVA (Economic Value Added)	26
3.3 Kannattavuuden mittaamiseen liittyvät ongelmat laskentatoimessa	26
3.4 Kannattavuus rakennustuoteteollisuudessa	27
4 KANNATTAVUUDEN PARANTAMINEN.....	31
4.1 Kannattavuuden parantamisen lähtökohdat.....	31
4.2 Myynnin lisääminen	32
4.3 Tuotevalikoiman muuttaminen.....	33
4.4 Kustannusten karsiminen	33
4.5 Myyntihinnan nostaminen.....	35
4.6 Pääomien käytön tehostaminen	36
4.7 Kannattavuuden parantaminen käytettävän ajan perusteella.....	37
4.8 Kannattavuuden paranemisen tekijöiden keskinäinen riippuvuus	38

5 CASE-ORGANISAATION ANALYSOINTI.....	39
5.1 Case-organisaation esittely.....	39
5.2 Toimintaympäristö	41
5.3 Prosessikuvaus.....	43
5.4 Kustannustarkastelu.....	45
5.5 Tuotehinnoittelu	47
5.6 Kannattavuus case-organisaatiossa	50
5.7 Suorituskyvyn seuranta	54
6 KANNATTAVUUDEN PARANTAMINEN CASE-ORGANISAATIOSSA	57
6.1 Kannattavuuden parantamisen toimenpiteet case-organisaatiossa.....	57
6.1.1 Myynnin lisääminen	61
6.1.2 Tuotevalikoiman muuttaminen.....	64
6.1.3 Kustannusten karsiminen.....	66
6.1.4 Myyntihinnan nostaminen	70
6.1.5 Pääomien käytön tehostaminen	71
6.2 Kannattavuuden parantamisen tekijöiden keskinäinen riippuvuus ja uhkakuvat.....	73
6.3 Kannattavuuden jatkuva seuranta.....	75
7 JOHTOPÄÄTÖKSET.....	77
7.1 Tutkimustulosten tarkastelu	77
7.2 Johtopäätökset	78
7.2.1 Kannattavuuden yleisimmät arviointi- ja mittausmenetelmät	79
7.2.2 Kannattavuuden arviointi elementtiliiketoiminnassa	80
7.2.3 Kannattavuuden kehittäminen elementtiliiketoiminnassa	81
7.3 Suositukset toiminnalle sekä jatkotutkimukselle	82
8 YHTEENVETO.....	84
LÄHDELUETTELO.....	88